

Varetægtsfængslets Indretning her og i Udlandet*).

(Indledning til en Diskussion i »Juridisk Forening« i Kbhvn. 27/1 1898.)

Det er sikkert, mine Herrer, ikke den daarligste Maalestok til Bedømmelse af et Lands Retsstandpunkt og derigennem af dets Kulturstandpunkt, man faar ved at undersøge, hvorledes det behandler sine Varetægtsfanger, og Skabelsen af Kauteler i saa Henseende har da ogsaa som bekendt udgjort et Led i mange Landes almindelige Frihedsbestræbelser.

Man har derfor ment at turde paakalde Forsamlingens Interesse for nogle Oplysninger om, hvorledes man i denne Retning har det her og andetsteds, saa meget mere som en Reform deraf sikkert maa siges at staa paa Dagsordenen.

Man vil naturligvis aldrig kunne naa til, at Varetægtsfængslet af det store Flertal ansès for en positiv Behagelighed; det er og vil altid vedblive at være et Offer, som den enkelte muligvis uskyldige maa bringe for den almindelige Retssikkerheds Skyld, og ikke mange af de uskyldige, som det har ramt, vil kunne hæve sig til den Objektivitet, at de overhovedet erkende de virkelig nødvendige Indskrænkningers Berettigelse.

Der vil derfor altid af den tarvelige Del af Dagspressen

*) Jfr. om samme Æmne nærværende Tidsskrift Bd. 17 S. 129 ff. og Ugeskr. f. Retsv. 1897 S. 371 ff.

i en mager Tid kunne koges en for det store Publikum pirrende og billig, men heller ikke egentlig nærende Suppe paa Fabler om Rædsler og Misbrug fra Fængslerne; det maa man tage med Sindsro — Spalterne skal jo fyldes.

Dhrr. ville maaske oftere i mine Bemærkninger finde, at jeg opholder mig ved rene Bagateller; det daglige Liv bestaar jo imidlertid netop af en Kæde af lutter tilsyneladende Smaating, men disse blive store og betydningsfulde, naar de daglig vende tilbage og gribe stærkt ind i det rent personlige Befindende, og dette gælder i meget forhøjet Grad, naar Livet foregaar under et Fængsels tvungne Former, hvor selve Trykket af Frihedsberøvelsen, det at være reven ud af sin vante Levevis og Situationens hele Spænding gør Sindet særlig modtageligt for de smaa Tings Magt.

Den ledende Grundsætning for Varetægtsfængslets Indretning er allerede udtalt i *Constitutio criminalis Carolina* af 1531 (peinliche Halssgerichtordnung), i hvis § 11 det hedder: »und ist dabei sonderlich zu merken, dass die Gefengniss zu Behaltung und nit zu schwerer geuerlicher Peinigung der Gefangenen sollen gemacht und zugericht sein,« og klart og fyndigt udtrykkes den ogsaa i det gældende danske Arrestreglement af 7. Maj 1846, hvor det hedder, at »Arrestanten i Varetægtsarresten ikke skal udsættes for et større Onde end det, der er en nødvendig Følge af hans Friheds Indskrænkning og hans Persons Bevogtning, indtil hans Skæbne ved Dom er afgjort.«

Ser man derimod hen til, hvorledes denne Grundsætning er gennemført i Reglementets øvrige Bestemmelser, er det ikke fuldt saa glædeligt; man har i 1846 ikke vovet fuldtud at drage Konsekvensen ved at berøve Dommeren enhver Beføjelse overfor Varetægtsfangerne, der i hans Haand kan komme til at spille en Rolle som Lokke- eller Afskrækkelsesmiddel, hvad jeg i min Sammenligning med andre Landes Ordning nærmere skal eftervise.

De fremmede Lande, hvis Forhold jeg har haft Lejlig-

hed til at lære at kende dels ad theoretisk og dels ad praktisk Vej, ere Sverrig og Norge, Frankrig, Tyskland og Belgien, medens jeg for Englands Vedkommende desværre ikke har kunnet erholde tilstrækkelig paalidelig Besked.

For selve Fængselssystemets Vedkommende staa vi ubetinget højt her i Landet, hvor Cellesystemet for Varetægtsfængslets Vedkommende jo nu kan siges at være i det væsentlige gennemført til lige stor Gavn for Sagerne og Personerne.

I de store Lande er det et Maal, som man stadig arbejder hen til men langtfra kan siges at have naaet, men allevegne er man optagen af Projekter og Byggeforetagender i den Retning.

Hvad dernæst angaar Fængslernes Administration, da er det i Danmark som bekendt saaledes, at denne udenfor København er overdraget Politimesteren i den Jurisdiktion, hvor Arresthuset er beliggende, hvilket jo — afset fra de Landjurisdiktioner, som have Arresthus i Købstæder med særlig Politimester — vil sige Dommeren. I København er den øverste Administration derimod hos Politidirektøren, altsaa adskilt fra Domsmyndigheden. Et saadant Forhold som det, at Dommeren tillige er Arresthusbestyrer, er naturligvis en Uting, hvad ikke nærmere behøver at forklares, og det kendes da ogsaa kun i ringe Omfang i andre Lande; den lokale Bestyrer er ikke Dommeren og ikke Dommerens Underordnede; som Regel er den øverste Administration et eller andet Ministerium, ofte med et Mellemed som Generaldirektøren for Fængselsvæsenet, den offentlige Anklager eller et borgerligt Raad.

Gaar vi dernæst over til at betragte det daglige Liv i Fængslerne, vil det være naturligt, at jeg begynder med et Punkt, der jo for os alle spiller en vis Rolle, nemlig Forplejningen. Om den ordinære Forplejning, som ydes af Fængslerne selv, lader sig naturligvis ikke sige meget i Almindelighed, da den ganske retter sig efter Landets Skik og Brug. Derimod er Adgangen for Varetægtsfangerne til

selv at skaffe sig Ekstraforplejning udover det normerede meget forskelligt ordnet.

Her i Landet og i Sverrig og Norge har de Ret til indenfor Maadeholdets Grænser dels at faa Fødevarer in natura indbragte udefra og dels mod Betaling at indkøbe Næringsmidler.

I Berlin, der kan betragtes som Paradigma for det meste af Tyskland, kan Fangerne erklære helt at ville forpleje sig selv; de erholde da ingen Kost af Fængslet, men kan daglig købe Spisevarer for 2 Rmk. foruden 2—3 Flasker Hvidtøl. Naar de ikke forpleje sig selv fuldstændig, kan de daglig købe Spisevarer for 30 Pf. af medbragte eller til dem indleverede Penge foruden 2—3 Flasker Hvidtøl, og yderligere kan de af deres ved Arbejde i Fængslet tjente Penge anvende indtil 1 Rmk. ugentlig til Ekstraforplejning.

I Hamborg, der i denne som i andre Henseender har flere særlige Regler, kan de til en bestemt billig Pris i Fængslet købe Kaffe, Te, Rødvin, Hvidtøl, Suppe, Kød, Fisk, Flæsk, Smør, Fedt, Ost, Pølse, Sild, Sukker, Franskbrød og Eddike, men intet andet.

Indbringelse af Fødevarer in natura tillades derimod ikke i Tyskland.

I Frankrig kan Fangerne daglig i Fængslet købe visse Kvantiteter Brød, Kød, Fisk, Grøntsager, Frugt, Vin, Øl, Smør og Ost eller faa visse Kvantiteter deraf indbragt udefra.

I Belgien endelig findes tre forskellige Former for Ekstraforplejning. — Alle har Ret til i Fængslet at købe for 5 Fres. ugentlig Brød, Smør, Fedt, Ost, Salt, Kaffe, Te, Øl samt Tobak og Cigarer, der ryges under Gaardturene. — Efter særlig Tilladelse af det borgerlige Tilsynsraad kan Fangerne erholde bedre udstyrede Celler (cellules de pistole) for 25 Cent. daglig, og hermed følger Ret til at lade sig Fødevarer tilbringe udefra, en Ret, der dog bortfalder ved Misbrug. — Endelig kan det borgerlige Til-

synsraad tilstaa Fangerne denne Ret til at faa Fødevarer indbragte udefra uden Forbindelse med særlige Celler.

Tilsynsraadet har ved Meddelelsen af disse Tilladelser at undersøge og tage Hensyn til, om det ønskede stemmer med hver enkelt Fanges økonomiske Evner og daglige Liv udenfor Fængslet og ikke skyldes en uforholdsmæssig Opoffrelse fra Familiens Side, hvorom nærmere Forskrifter findes i ministerielle Cirkulærer.

Som Dhrr. vil sé, indtager man i Norden i denne Henseende et meget liberalt Standpunkt, idet man dér som sagt har overladt Varetægtsfangerne en ubetinget Ret til at skaffe sig Ekstraforplejning saavel ved Indkøb i Fængslet som ved Levering in natura, idet denne sidste Form overhovedet ikke tillades i Tyskland, kun betingelsesvis i Belgien og i Frankrig bestemt begrænset i Henseende til Art og Kvantitet. — Det er vist ogsaa meget tvivlsomt, om den overhovedet bør tillades, da den medfører en Fare for Kommunikation med Omverdenen, som kan medføre alvorlig Skade for Sagernes Oplysning, idet selv den mest nærgaaende Undersøgelse af indbragte Fødevarer dog ikke kan yde nogen absolut Garanti mod Misbrug.

Mod kun at tillade Køb af Fødevarer i Fængslet kan det maaske indvendes, at man derved vil afskære den mindre bemidlede fra overhovedet at faa Ekstraforplejning, idet hans Paarørende lettere kan undvære Naturalforplejning end kontante Penge; dette er jo imidlertid ikke stort mere end en Overtro, naar Priserne paa de Fødevarer, der forhandles i Fængslet, fastsættes saa lavt, at de ikke overstige Værdien af de tilsvarende Naturalydelse, hvilket er det, der alt nu omtrentlig sker. Endelig bør der jo være Adgang for Fangerne til ved jævnt Arbejde i Fængslet at tjene det fornødne til Kostens Forbedring efter deres individuelle Vaner og Ønsker.

I og for sig ligger der noget rigtigt til Grund for den belgiske Ordning, at det er det borgerlige Tilsynsraad, som paa Grundlag af et Skøn over Fangens hele økonomi-

ske Stilling og Livsvaner afgør, om det er rimeligt at lade ham forpleje sig selv. Meningen er jo nemlig kun, at han ikke skal stilles ringere, end han er vant til, og ikke at han skal benytte sin Families Øllebrødsbarmhjertighed til at leve uforholdsmæssig højt paa dens Bekostning med store Offre fra dens Side, hvilket her i København hyppig sker. Dog er dette Skøn saa vanskeligt og griber maaske temmelig stærkt ind i den personlige Frihed, saa at man vist dog gør rettest i at indskrænke sig til at gøre Spørgsmaalet om Ekstratorplejning til et rent og skært Penge-spørgsmaal, som det er ude i Livet.

Med Hensyn til Fangernes Installering og Beklædning er der i Norden ingen Forskel; alle Celler ere ens, alle Fanger har Ret til at bære deres egne Klæder, naar disse ere renlige, tilstrækkelige og anstændige, og alle har Lov til indenfor rimelige Grændser at lade indføre til sig Sengklæder, Klædningsstykker eller andre Effekter til Nytte og Bekvemmelighed.

I Frankrig og — som nævnt — betingelsesvis i Belgien kan Fangerne derimod leje et større og bedre udstyret Værelse end de almindelige Celler, og i Berlin og flere Steder i Tyskland findes særlige Celler for Personer »der besseren Stände«, der ikke ere tilleje men belægges efter Fængselsbestyrelsens Skøn.

Det kan jo omtvistes, om der overhovedet er Grund til at have saadanne særlige Lokaler, hvortil der i moderne Fængsler egentlig ikke kan siges at være stor Trang; under alle Omstændigheder bør det imidlertid være et Penge-spørgsmaal som i Frankrig og Belgien, og det forekommer mig ganske forkasteligt at overlade Fængselsbestyrelsen at fordele saadanne Værelser efter en ren Stands-Klassifikation.

Jeg kommer dernæst til det Punkt, der hører til de allervanskeligste at ordne tilfredsstillende, nemlig Vare-tægtsfangernes Kommunikation med Omverdenen, dels gennem Korrespondance og dels gennem Besøg.

Her i Landet er det Dommeren, som meddeler Til-

ladelse til Besøg og kontrollerer Korrespondancen, idet intet Brev kan afsendes eller modtages af en Varetægtsfange uden at have passeret Dommeren, som ganske ansvarsfrit kan tilbageholde eller tilintetgøre det.

I Norge og Sverrig giver Fængselsbestyrelsen Tilladelse til Besøg, og Korrespondancen passerer kun denne, som ikke øver anden Kontrol dermed end den, at intet faar Lov at passere, som angaar Sagen; dog kan i Norge Dommeren gribe ind, naar Fangen ved sit Forhold har givet særlig Grund til at frygte skadelige Følger af Korrespondancen, men dette sker meget sjældn i Praksis.

I Tyskland giver Dommeren Tilladelse til Besøg, og Korrespondancen passerer ham, som dog er pligtig til at opbevare tilbageholdte Breve til senere Udlevering.

I Frankrig øves Kontrollen i begge de omtalte Retninger af Fængselsbestyrelsen, som dog er pligtig til efter Omstændighederne at sende Brevene til Generalprokurøren eller Forhørsdommeren.

I Belgien kan Varetægtsfangeren ifølge Lov af 20. April 1874 straks efter det første Forhør (hvad vi vilde kalde Grundlovsforhøret) frit korrespondere med og modtage Besøg af den Sagfører, han ønsker, samt af sin Fader, Moder, Ægtefælle, Brødre, Søstre, Onkler, Tanter og Formynder, naar disse blot godtgøre deres Identitet.

Dog kan Undersøgelsesdommeren ved særlig motiveret Dekret, der ikke kan fornys, fastsætte, at Fangen i de første 3 Dage skal udelukkes fra al Kommunikation med Omverdenen.

Efter Udløbet af disse 3 Dage kan Dommeren ikke mere forbyde Besøg men derimod ved særligt Dekret fastsætte, at Fangens Korrespondance skal passere ham. Begge denne Slags Dekreter angives imidlertid at være Sjældenheder.

Udenfor dette særlige Tilfælde passerer Korrespondancen kun Fængselsbestyreren, og Besøgene foregaa hér i Modsætning til alle de andre Lande uden anden Kontrol

end den, at en Betjent kan sé men ikke høre, hvad der foregaar under Besøget, hvorunder Fangen ved et dobbelt Staaltraadsgitter er adskilt fra den Besøgende. I alle Celler findes derhos opslaaet en Fortegnelse over samtlige Stedets Advokater, og er det forbudt Fængselspersonalet at give Raad med Hensyn til Valget af en Forsvarer. Endvidere findes i Cellerne opslaaet Anvisning til at erholde beskikket frit Forsvar.

Ordningen af hele dette Spørgsmaal om Tilladelse til Korrespondance og Besøg er naturligvis af overordentlig indgribende Betydning. Der er jo ikke stor Glæde ved at have Rettigheder, naar man er udelukket fra at udøve dem, og Adgangen dertil er netop som Regel betinget af Kommunikation med Omverdenen.

Hvad hjælper det at have Ret til at lade sig bringe Ekstraforplejning eller Penge til at købe den for, naar de, der skal bringe En det, ikke ved, at sligt kan finde Sted, eller ikke engang at man er arresteret. Fangen har jo Ret til at bære sit eget Tøj, naar dette er rent og ordentligt, men bringes der ham intet rent, maa han naturligvis have Fængslets Tøj paa. Han har Ret til for en billig Betaling at lade sin Celle og Redskaber rengøre, men har han ingen Penge, maa han gøre det selv. Og afsét herfra, hvad kan det saa ikke have for en Betydning for et Menneske at blive holdt i Uvidenhed og Spænding om sine Nærmestes Skæbne; de var maaske farlig syge ved hans Anholdelse, de er maaske uden Levebrød, mens han sidder arresteret, hans Forretning gaar maaske fuldstændig istykker, hvis han ikke kan faa ordnet eller besørget det ene eller det andet. Ja videre Udmaling er i Grunden overflødig; der hører ikke nogen stærk Fantasi til at sætte sig ind i en saadan Situation. Jeg vil blot bede Dhrr. foretage det uhyggelige, men belærende Eksperiment at forestille Dem, at De i dette Øjeblik bliver anholdt, uskyldig sigtet for en eller anden Forbrydelse, og derefter ikke f. Eks. kun i 3 Maaneder sér eller hører noget til Deres Nærmestes Skæbne, til Deres

Forretning o. s. v. — jeg er vis paa, at det risler Dem koldt ned ad Ryggen.

Derfor er Retten til ganske diskretionært at afskære Varetægtsfangen fra al Kommunikation med Omverdenen ved Besøg eller Korrespondance en overordentlig betænkelig Beføjelse i Dommerens Haand, meget betænkeligere end man ved første Øjekast skulde synes.

Som udviklet er der overalt tillagt Dommeren en mere eller mindre vidtgaaende Ret til Indgriben paa dette Punkt, om end intetsteds saa indgaaende og ansvarsløst som her i Landet, hvor selve det herskende Inkquisitionssystem burde mane til særlig Forsigtighed, ja man har jo endog her givet Dommeren Ret til at nægte Varetægtsfangen at modtage Besøg af Præsten, Lægen og sin beskikkede Sagfører.

Denne Dommerens vidtgaaende Beføjelse gælder derhos ikke blot, saalænge Forhøret staar paa, men saalænge Fangen overhovedet er at betragte som Varetægtsfange, det vil altsaa sige i Maaneder, ja i Tilfælde af Appel i halve og hele Aar.

At fratage Dommeren enhver Indflydelse paa, om Fangen maa kommunikere med Omverdenen eller ej, vil dog næppe være rigtigt, da han har de bedste Forudsætninger til at bedømme, om det kan skade Undersøgelsen eller ej. Men hvad der kan og bør ské, er at fastsætte en Grænse for Dommerens Myndighed paa dette Omraade og indføre en virksom Kontrol med, at han ikke overskrider denne, altsaa at udelukke Muligheden for det Misbrug, at der anlægges Maalestokken »tilstaaet« eller »ikke tilstaaet«.

Der synes saaledes for Korrespondancens Vedkommende intetsomhelst at kunne være i Vejen for at overlade til Fængselsbestyrelsen uden videre at ekspedere saadanne Breve, der kun sigte til at skaffe Fangen Adgang til Udøvelse af hans utvivlsomme Rettigheder, f. Eks. Anmodninger til hans Nærmeste om rent Tøj, Penge, Ekstraforplejning eller deslige.

~ Ved Siden af denne Begrænsning i Dommerens Kontrol med Fangernes Korrespondance lader der sig jo yderligere angive en naturlig Tidsgrænse for Kontrollen baade med Korrespondance og Besøg, nemlig Forhørets Slutning. Fra dette Tidspunkt er i Virkeligheden hans Virksomhed som Undersøgelsesdommer afsluttet, og alle de i Undersøgelsens Interesse ham overdragne Beføjelser bør derfor bortfalde, saa at det overlades til Fængselsbestyrelsen at afgøre de her nævnte Spørgsmaal alene efter Hensynet til almindelig god Fængselsorden.

Dommeren skulde altsaa herefter kun have Ret til indtil Forhørets Slutning at nægte Fangen Besøg og Korrespondance, som ikke alene sigter til at skaffe Fangen Adgang til Udøvelsen af hans utvivlsomt lovhjemlede Rettigheder, men selv indenfor denne Grænse bør Dommeren kun kunne nægte Besøg og Korrespondance, naar der er en virkelig paaviselig Grund dertil, og Nægtelsen bør derfor gøres til en egentlig Dommerhandling i den Forstand, at den som Sagens Behandling i det hele kommer til at foreligge Appellinstantsen til Bedømmelse. Dommeren bør derfor til sin Protokol fremlægge ethvert Brev, som er tilbageholdt, og udtrykkelig i Protokollen oplyse den bestemte Grund til, at dette individuelle Brev i Undersøgelsens Interesse ikke har kunnet passere. Først saaledes kan der paa dette vigtige Punkt skabes den Kontrol mod det altfor subjektive Syn, hvortil just den energiske Forhørsdommer trods den redeligste Villie let kan forfalde.

Et andet Punkt af Betydning i Varetægtsfængslet er Arbejdet. Er der noget Sted, hvor der med Rette kan tales om Arbejdets Velsignelse, saa er det i et Fængsel og ganske særlig i et Varetægtsfængsel, hvor Tankerne idelig kredse om det samme Spørgsmaal, og hvor Sindet stadig er i Spænding mellem Haab og Frygt for sin egen og sine Nærmestes Skyld.

Om Ordningen i saa Henseende kan jeg fatte mig kort, idet Reglen allevegne er, at Fangerne har Ret til at faa

Arbejde, undtagen i Danmark, hvor Dommeren kan forbyde det, hvilket naturligvis er ganske urimeligt, da man næppe kan tænke sig noget berettiget Motiv for Dommeren til at gøre dette.

Hvad Arbejdets Art angaar, da er det naturligvis meget vanskeligt i et Varetægtsfængsel, hvor Fangerne kun blive kortere Tid og derfor ikke kan lære noget videre, at have tilstrækkelig varierede Arbejdsgrene, og Vanskeligheden bliver endnu større derved, at det aldrig kan vides, hvor mange Fanger man har til Disposition. Det vilde blive lettere i saa Henseende, om der eksisterede Arbejdspligt ogsaa for Varetægtsfanger, hvilket er foreslaaet indført i det norske Udkast af Juni 1896 til Lov om Fængselsvæsenet, og det hedder til Støtte derfor i Motiverne: »At denne Regel i Virkeligheden er ikke alene anbefalelsesværdig af Hensyn til god Orden i Fængslet, men ogsaa af Hensyn til Fangens eget Bedste, vil vistnok ingen Modsigelse vække. Nogen Betænkelighed som et uberettiget Indgreb i hans Frihed kan den ikke heller vel fremkalde. Naar man af Hensyn til den endnu ikke beviste Forbrydelse indespærrer den mistænkte i en Celle, vilde det være at sie Myggen af, om man fandt sig uberettiget til at sørge for, at han dér anvendte sin Tid paa en fornuftig og nyttig Maade. Bli- ver han kendt skyldig — og dette er jo Forudsætningen ogsaa for Fængslingen — er han jo desuden pligtig til ogsaa at erstatte Udgifterne ved sit Ophold i Fængslet, og det er da alene en Konsekvents af Fængslingen, at man ogsaa søger at sikre sig denne Erstatning ved at fastholde en Pligt til Arbejde. Iøvrigt maa det erindres, at en stor Del af Varetægtsfangerne er Personer, hvis Brøde til og med allerede ved egen Tilstaaelse eller ved Dom er slaaet fast. Arbejdspligt for Varetægtsfanger er heller ikke ukendt i andre Lande.«

Disse Betragtninger synes mig dog ikke stærke nok til at paalægge Varetægtsfanger Arbejdspligt, navnlig naar man

sér hen til, at der da ogsaa maatte anvendes disciplinære Midler for at gennemføre denne Pligt.

Snarest kunde man vel gaa med til den italienske Ordning, hvorefter der kun kræves Arbejde, naar Fangen ikke underholder sig selv. At gøre Forholdene i Varetægtsfængslet delvis afhængige af Vedkommendes økonomiske Stilling ude i Livet, kan jo nemlig — som oftere nævnt — ikke ansés for principstridigt men tværtimod vel stemmende med den Grundsætning, at Varetægtsfængslet saa meget som mulig bør nærme sig Livets Forhold efter Vedkommendes forskellige Kaar.

Sluttelig er der under Arbejdet at nævne Varetægtsfangens Adgang til at beskæftige sig med Læsning. Ogsaa i den Henseende ere vi her i Landet tilbage. Denne Adgang er nemlig hér men ellers intetsteds gjort afhængig af Dommerens Tilladelse, hvortil heller ingen berettiget Grund kan tænkes, naar det drejer sig om Fængselsbibliothekets Bøger. At admittere andre Bøger kan derimod have stor Betænkelse, da Indsmugling af Meddelelser vist næppe kan foregaa paa nogen sikkrere Maade end ved i Bøgerne at understrege enkelte Bogstaver, at læse i Sammenhæng, hvorimod et Gennemsyn, der ikke bestaar i at læse hele Bogen, ikke kan yde nogen betryggende Garanti.

Som et Resumé til Slutning af Varetægtsfangens Stilling her i Landet kun dette: han kan — og dette er tilstrækkeligt, selv om det aldrig er skét — under hele Fængslingen holdes borte fra al skriftlig og mundtlig Kommunikation med Omverdenen med alle de deraf flydende Konsekvenser i Henseende til hans Rettigheders Udøvelse for fuldstændig ubeskæftiget med Læsning eller andet Arbejde at være prisgivet sine egne Betragtninger, der ikke kan være andet end deprimerende, om mest for den skyldige eller uskyldige, er ikke let at afgøre, og dette er jo ikke Meningen.

En væsentlig Braad vilde tages fra Varetægtsfængslet, hvis det havde en bestemt Tidsgrænse, som kun kunde bortfalde ved Appeldomstolens Dekret. Jeg véd ikke, om

dette eller noget lignende findes i andre Lande end Belgien, hvor det oprindelige af Undersøgelsesdommeren afsagte Arrestdekret for at beholde sin Gyldighed skal stadfæstes af en anden Autoritet 1ste Gang inden 5 Dage og derefter hver Maaned efter dets Afsigelse.

Da dette imidlertid ligger noget udenfor mit Æmne, skal jeg ikke komme nærmere ind derpaa, men overlade det til andre Tilstedeværende, der mulig maatte vide bedre Besked.

Stener Grundtvig.
